СПОЛУЧНИКИ СУРЯДНОСТІ ТА ПІДРЯДНОСТІ

Сполучники сурядності та підрядності розташуй у дві колонки.

щоб | то... то | дарма що | але | тому що

однак | немов | і | або | незважаючи на те, що

Сполучники сурядності	Сполучники підрядності

Визнач сполучники сурядності і підрядності, перетягнувши їх у відповідний квадрат з речень.

Грім, як шалений, стогнав і ревів. Ввесь небозвід то палав, то чорнів *(Олександр Олесь)*. Не вірю я громовідводу, коли у вічі б'є гроза. Він то у небо пнеться гордо, то низько гнеться, мов лоза *(П. Перебийніс)*. Грім гуркотів, огнями розсипався, неначе страшний суд настав *(Л. Глібов)*. Вишиває сніг черешню, двір і нашу хату *(П. Перебийніс)*. Зимовий вечір, закуривши люльку, розсипав зорі, неначе іскри, пустив хмарки, мов кільця диму *(В. Симоненко)*.

сполучники сурядності

сполучники підрядності

Визнач речення, у яких сполучники поєднують однорідні члени речення і складні речення, у яких сполучники поєднують їхні частини.

- 1. Він свята пам'ятає, а будні просипає.
- 2. Дурний на санях дрижить, а кожух під ним лежить.
- 3. Йшов через ліс, а дров не бачив.
- 4. Халяви діряві, зате підошви з дуба.
- 5. На голові чиряк, а він на ногу шкандибає.
- 6. Три дні молов, а курка за день з'їла.

LIVEWORKSHEETS

Між частинами складного речення перед сполучниками сурядності або підрядності ставлять кому: *День погас,* і *все спочило (Т. Шевченко).* **Ані** *птиця не пурхала,* **ані** *вітер не віяв (Марко Вовчок).*

Кому ставлять перед другим із розділових сполучників, які поєднують:

· **однорідні члени речення:** *Мисливець уцілить* **або** *в білку,* **або** *в гілку (Народна творчість);*

· **частини складного речення: Чи** *сніг в степу біліє,* **чи** *сонце сліпить очі? (Б. Грінченко).*

Розстав розділові знаки.

1. Якщо сильний переможе одного то розумний подолає тисячу *(Башкирське прислів'я).*
2. Хоч око бачить далеко але розум прораховує далі *(Казахське прислів'я).*
3. Не стільки лінивий робить скільки приміряється *(Якутське прислів'я).*
4. Якщо багато думатимеш то мудрим будеш як багато гратимешся так дитям станеш *(Казахське прислів'я).*

Поєднайте подані пари речень у складне за допомогою сполучників підрядності. Утворені речення запишіть, розставте потрібні розділові знаки.

- 1. Завтра треба взяти спортивну форму. Замість географії буде фізкультура.

- 2. Уроки фізкультури будуть проходити в спортзалі. Почнеться друга четверть.

- 3. У школі дозволять провести дискотеку. Не буде зауважень щодо поведінки учнів.

Прізвище, ім'я *Клас*

LIVEWORKSHEETS